

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І.МЕЧНИКОВА
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ
ГО «ІНСТИТУТ АНАЛІТИКИ ТА АДВОКАЦІЇ»
КОМПАНІЯ «GEEKSFORLESS», КАНАДА
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ**

**Кафедра економічної кібернетики, комп'ютерних наук та інформаційних
технологій**

**МОДЕЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В
СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ**

**Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції**

**м. Миколаїв, Україна
07-08 травня 2026 р.**

**Миколаїв
2026**

УДК 338.439.6:330.111.66
М74

Друкується за рішенням вченої ради факультету менеджменту Миколаївського національного аграрного університету (протокол № 9 від 22.05.2026 р.).

Редакційна колегія:

Головний редактор:

ШЕБАНІН В. С. – д-р тех. наук, професор, ректор Миколаївського національного аграрного університету

Заступники головного редактора:

ШЕБАНІНА О. В. – д-р екон. наук, професор, декан факультету менеджменту Миколаївського національного аграрного університету;

ТИЩЕНКО С. І. – канд. пед. наук, доцент, завідувач кафедри економічної кібернетики, комп'ютерних наук та інформаційних технологій Миколаївського національного аграрного університету;

Відповідальний секретар:

БОГАТЄНKOBA O. Є. – старший викладач кафедри економічної кібернетики, комп'ютерних наук та інформаційних технологій Миколаївського національного аграрного університету.

М74 **Моделювання** соціально-економічного розвитку в системі забезпечення продовольчої безпеки : матеріали IV всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, (м. Миколаїв, 07-08 травня 2026 р.). Миколаїв : МНАУ, 2026. 306 с.

УДК 338.439.6:330.111.66

У збірнику представлено виклад доповідей і повідомлень, поданих на IV Всеукраїнську науково-практичну інтернет-конференцію «Моделювання соціально-економічного розвитку в системі забезпечення продовольчої безпеки». Результати можуть бути використані для подальших досліджень, формування нових наукових ідей.

Для науковців, аспірантів, здобувачів вищої освіти ЗВО та науково-дослідних установ, представників органів державного і місцевого самоврядування, а також осіб, які цікавляться проблемами соціально-економічного розвитку в системі забезпечення продовольчої безпеки.

Видається мовою оригіналу в авторській редакції. Відповідальність за зміст наукової праці несе автор. Редакція може не поділяти думку авторів.

© Миколаївський національний аграрний університет, 2026

ТЕМАТИЧНІ НАПРЯМИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Секція 1. Економічний розвиток територіальних громад як складова національної безпеки України.

Секція 2. Інформаційні технології у діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування та суб'єктів господарювання.

Секція 3. Цифрові технології в системі продовольчої безпеки.

Секція 4. Прийняття рішень оптимізації економічних процесів розвитку територій.

Секція 5. Економіко-математичне моделювання виробничої складової забезпечення продовольчої безпеки.

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова оргкомітету:

ШЕБАНІН В. С. – д-р тех. наук, професор, ректор Миколаївського національного аграрного університету.

Члени оргкомітету:

ШЕБАНИНА О.В. – д-р екон. наук, професор, декан факультету менеджменту Миколаївського національного аграрного університету;

ЛОМАЧИНСЬКА І.А. - д-р екон. наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

ЗДИРКО Н.Г. - д-р екон. наук, професор, директор навчально-наукового інституту економіки і управління Вінницького національного аграрного університету;

ОСМЯЧЕНКО В.О. – д-р. екон. наук, професор, професор кафедри економіки та підприємництва Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій, модератор освітніх проєктів SAP у TG Academy;

ТИЩЕНКО С.І. – канд. пед. наук, доцент, завідувач кафедри економічної кібернетики, комп'ютерних наук та інформаційних технологій Миколаївського національного аграрного університету;

ПАРХОМЕНКО О.Ю. – канд. фіз.-мат. наук, доцент, доцент кафедри економічної кібернетики, комп'ютерних наук та інформаційних технологій Миколаївського національного аграрного університету;

КУЧМІЙОВА Т.С. – канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економічної кібернетики, комп'ютерних наук та інформаційних технологій Миколаївського національного аграрного університету;

ЄМЕЛЬЯНОВ С.І. – PhD, старший викладач кафедри економічної кібернетики, комп'ютерних наук та інформаційних технологій Миколаївського національного аграрного університету;

ХИЛЬКО І.І. – старший викладач кафедри економічної кібернетики, комп'ютерних наук та інформаційних технологій Миколаївського національного аграрного університету;

КІНДЗЕРСЬКИЙ В.В. – провідний бізнес аналітик, ГО «Інститут аналітики та адвокації»;

КОЛОМІЄЦЬ А.М. – WEB-розробник, Компанія «Geeksforless», Канада.

Відповідальний секретар:

БОГАТЕНКОВА О. Є. – старший викладач кафедри економічної кібернетики, комп'ютерних наук та інформаційних технологій Миколаївського національного аграрного університету.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	12
Chaika T. O. ECONOMIC ASPECTS OF SOIL RESTORATION MODELING IN WAR-AFFECTED TERRITORIAL COMMUNITIES	12
Башинська Ю. І. АСПЕКТИ ЕКОЛОГІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	14
Беззубко Л. В., Беззубко Б. І. ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ: НОВІ ЗАВДАННЯ І МОЖЛИВОСТІ ЇХ ВИРІШЕННЯ	17
Бержанір А. Л. СОЦІАЛЬНА СПРЯМОВАНІСТЬ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	18
Білецька І. М., Яблонь В. Д. МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЯК ЧИННИКИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	20
Божик В. Р. ОСОБЛИВОСТІ АДАПТИВНОГО УПРАВЛІННЯ МАЛИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА НАЦІОНАЛЬНУ БЕЗПЕКУ	23
Бортнік Н. В., Кузьмич С. С., Марчук В. С. ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ВЛАДИ ТА СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ: ВЗАЄМОЗАЛЕЖНІСТЬ У КОНТЕКСТІ СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	25
Булах І. І. ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЯК ЧИННИК ПРОДОВОЛЬЧОЇ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	27
Вінницька О. А. ПРОЗОРИСТЬ БЮДЖЕТІВ ГРОМАД ЧЕРЕЗ «С-DATA» ЯК ЧИННИК ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	30
Власюк О. С., Березівський Я. П. ІННОВАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	32
Дров'яніков М. Р., Самарічева Т. А. СПІВВІДНОШЕННЯ ВЛАСНИХ ДОХОДІВ І МІЖБЮДЖЕТНИХ ТРАНСФЕРТІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЯК ІНДИКАТОР ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	35
Заяць О. Р. ЛІДЕРСТВО В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЯК ЧИННИК ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	38
Коваленко В. В. РОЛЬ ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПАРКІВ У ЗМІЦНЕННІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	40
Кравчук Н. О., Михальчук В. В., Кравець В. М. ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ТА РОЗВИТОК МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ ЯК ІНСТРУМЕНТИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	42
Лупак Р. Л. ІДЕНТИФІКАЦІЯ РЕАЛІЗОВАНИХ ТА ПОТЕНЦІЙНИХ ЗАГРОЗ СОЦІАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД УКРАЇНИ В УМОВАХ ЕКЗИСТЕНЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ.....	44
Мироненко М. А. РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА БАЗІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ЯК ГОЛОВНИЙ ТРЕНД СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ	47

Пилипенко О. Є. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	49
Прокопчук О. Т. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА СТІЙКІСТЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	52
Редзюк Є. В. ЯКІСНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	53
Роїк О. Р. РОЛЬ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ У ФОРМУВАННІ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЧЕРЕЗ МЕХАНІЗМИ ПАРТНЕРСТВА	57
Соколюк С. Ю. СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	60
Степасюк Л. М. АГРАРНИЙ СЕКТОР УКРАЇНИ ЯК КЛЮЧОВИЙ ЕЛЕМЕНТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ.....	62
Топчій А. М. РОЛЬ ТРАНСПОРТУ ТА ЛОГІСТИКИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ.....	65
Тяжкун Л. В. МАЛІ ТА СЕРЕДНІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ДРАЙВЕРИ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ РЕГІОНІВ	68
Хамініч С. Ю., Бринзело Д. О. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ ЯК ДРАЙВЕР ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	70
Шелінгер У. П. УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ ПРИ ВПРОВАДЖЕННІ КООПЕРАЦІЇ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ	71
Штець Т. Ф. РОЛЬ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	74
СЕКЦІЯ 2. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	78
Андрухів А. І. МЕХАНІЗМ ВПЛИВУ ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	78
Боровик П. М., Удовенко І. О., Шемякін М. В. ГЕОІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	80
Борян Л. О. ГІС-ТЕХНОЛОГІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ДЛЯ ПРОСТОРОВОГО МОДЕЛЮВАННЯ ТА РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	82
Бублик Л. Я. INFORMATION TECHNOLOGIES AS A TOOL FOR ENHANCING THE EFFICIENCY OF PUBLIC ADMINISTRATION AND BUSINESS ACTIVITIES	85
Головко О. І. ГЛОБАЛЬНІ ТРЕНДИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ КРИЗ ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	88

Добриніна Л. В. ФОНДОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ: СТРАТЕГІЧНА АДАПТИВНІСТЬ.....	91
Дубовик О. Ю., Постовик Є. С. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У ПОДАТКОВОМУ АДМІНІСТРУВАННІ.....	93
Євенко Г. В. ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ СЕРВІСІВ У СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД: НАПРЯМИ, ПЕРЕВАГИ ТА ВИКЛИКИ.....	95
Ємельянов С. І. ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ERP-СИСТЕМ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ	98
Жирнов К. А., Богатєнкова О. Є. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МОДЕЛЮВАННЯ МІСЬКИХ СЕРВІСІВ У 3D-СЕРЕДОВИЩІ	100
Іванова І. Є. ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ТА АНАЛІТИКА ДАНИХ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПЕРВИННОЮ МЕДИЦИНОЮ НА РІВНІ ГРОМАД	102
Ігнатенко Д. Ю. РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІННІ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЮ	105
Каказей А. Р. АУДИТ ЗБИТКІВ ПІДПРИЄМСТВА ВНАСЛІДОК ВОЄННИХ ДІЙ: МЕТОДИКА ТА ПРОБЛЕМИ ОЦІНКИ.....	107
Коломієць Г. О. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНІ СИСТЕМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МИТНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	110
Комісаренко Є. М. ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ ТА ЦИФРОВІ СЕРВІСИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	113
Кропива В. Ю. СИМВОЛІКА ЛАНДАУ В АНАЛІЗІ АЛГОРИТМІВ	114
Кучмійова Т. С., Зерницька К. О. РОЛЬ ЧАТ-БОТІВ У ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ.	117
Мощук П. О. ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ ЯК НОВІ ТЕХНОЛОГІЧНІ ІНФРАСТРУКТУРИ	119
Мулько Д. О. ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПРОЦЕСИ ОБЛІКУ, ФОРМУВАННЯ ТА ОПТИМІЗАЦІЇ ПРИБУТКУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	121
Новіков М. В. МЕТОДИ АВТОМАТИЗОВАНОГО АНАЛІЗУ ТЕКСТІВ ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ МАНІПУЛЯЦІЙ У МЕДІА.....	124
Опалько В. В., Міхневич М. Д. ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ВЛАДИ ТА БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	126
Пелюшкевич А. С. УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ	129
Писаренко Т. М., Ришко Ю. В. ОЦІНКА ДІЮЧОЇ МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТНОЇ І ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В УСТАНОВАХ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	131
Піддубна В. О. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ОСНОВА DIGITAL АУДИТУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	133

Пополітов Д. О. ЦИФРОВІ БІЗНЕС-КОМУНІКАЦІЇ В СИСТЕМІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ.....	135
Радзевич Т. В. ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТООБІГ ЯК СКЛАДОВА ЦИФРОВОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	138
Рильов Н. В. ФОРМУВАННЯ АЛГОРИТМІВ У ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМАХ АГРАРНОЇ ОСВІТИ	141
Савонік Т. П., Грицик О. В., Скуба М. В. ІННОВАЦІЙНІ ЦИФРОВІ РІШЕННЯ У СТРАХУВАННІ: МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТА БАР'ЄРИ РЕАЛІЗАЦІЇ	143
Стельникович К. А. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ В ОБЛІКУ ТА КОНСАЛТИНГУ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ .	144
Сук П. Л. РОЗПОДІЛ ВИТРАТ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ ЗА МЕТОДОМ НА ОСНОВІ ПРИБУТКУ ВІД КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ІНОЗЕМНОЇ ВАЛЮТИ	147
СЕКЦІЯ 3. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ.....	151
Бавицький А. О. ЗАСТОСУВАННЯ АНАЛІЗУ СУПУТНИКОВИХ ЗНІМКІВ ВИСОКОЇ РОЗДІЛЬНОСТІ ТА ВІЗІОН-ТРАНСФОРМЕРІВ (VISION TRANSFORMERS) ДЛЯ МОДЕЛЮВАННЯ БІОМАСИ ПОСІВІВ	151
Барткова А. Ю. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ДРАЙВЕР РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ	154
Безруков В. А. ТЕХНОЛОГІЇ ПРОРІДЖУВАННЯ ПОСІВІВ НА ОСНОВІ МАШИННОГО НАВЧАННЯ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ЩІЛЬНОСТІ СТОЯННЯ РОСЛИН (THINNIN)	156
Бодюл Е. С. ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИСПЕКТРАЛЬНИХ ЗНІМКІВ З ДРОНІВ ТА АЛГОРИТМІВ ГЛИБОКОГО НАВЧАННЯ ДЛЯ ОЦІНКИ ВОЛОГОСТІ ҐРУНТУ	159
Вишневський Д. Д. ТЕХНОЛОГІЯ ПРОГНОЗУВАННЯ ТЕМПЕРАТУРНИХ ТА ҐРУНТОВИХ АНОМАЛІЙ НА ОСНОВІ РЕКУРЕНТНИХ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ (RNN/LSTM) ДЛЯ ЗНИЖЕННЯ РИЗИКІВ НЕВРОЖАЮ	162
Ворошилова Л. С. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У СУЧАСНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ ОРГАНІЗАЦІЙ: ТРАНСФОРМАЦІЙНИЙ АСПЕКТ ТА ПРАКТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ.....	165
Герук В. С. ТЕХНОЛОГІЯ СЕМАНТИЧНОЇ СЕГМЕНТАЦІЇ СУПУТНИКОВИХ ЗНІМКІВ ДЛЯ КАРТУВАННЯ ПОЛІВ ТА ПІДРАХУНКУ КІЛЬКОСТІ ПЛОДІВ НА ЦИТРУСОВИХ ПЛАНТАЦІЯХ.....	167
Корольов А. В. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ «ЦИФРОВИХ ДВІЙНІКІВ» ФЕРМИ ДЛЯ МОДЕЛЮВАННЯ ВПЛИВУ ЗМІН НА ВРОЖАЙНІСТЬ	170
Крохін Д. П. ТЕХНОЛОГІЇ EDGE-COMPUTING ДЛЯ АВТОМАТИЗАЦІЇ СИСТЕМ ПОЛИВУ НА ОСНОВІ ДАНИХ З ДАТЧИКІВ ВОЛОГОСТІ ҐРУНТУ	173
Кушнір Л. В., Нестерук Г. В. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ.....	176
Литвинюк К. Є. ПРОМИСЛОВИЙ ІНТЕРНЕТ РЕЧЕЙ (IIOT) НА БАЗІ 5G ДЛЯ УПРАВЛІННЯ РОБОТИЗОВАНИМИ КОМПЛЕКСАМИ У ТЕПЛИЧНОМУ ГОСПОДАРСТВІ	178

Мак А. А. ВИКОРИСТАННЯ ЗГОРТКОВИХ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ (НА ОСНОВІ АРХІТЕКТУРИ ALEXNET) ДЛЯ ВИСОКОТОЧНОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ШКІДНИКІВ У ЗАКРИТОМУ ҐРУНТІ.....	181
Мельниченко Д. О. ІННОВАЦІЙНО-ЦИФРОВІ ПІДХОДИ ДО ЗМІЦНЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ.....	184
Мінайлов В. М., Пушак І. Л. РОЛЬ ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ РОЗПОДІЛУ ПРОДОВОЛЬСТВА У ПОДОЛАННІ СУЧАСНИХ ГУМАНІТАРНИХ КРИЗ	186
Мяснікова В. А. ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЛОГІСТИКИ ПРОДОВОЛЬЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	189
Ніколаєнко І. В. МАРКЕТИНГ ОСОБИСТОСТІ ЯК ЦИФРОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ДОВІРИ СПОЖИВАЧІВ У СИСТЕМІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ.....	192
Панчук А. О. ІННОВАЦІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ В АГРОБІЗНЕСІ	194
Рудоман А. Д. ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ КОМП'ЮТЕРНОГО ЗОРУ ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ ДЕФЕКТІВ ЯБЛУК НА ЕТАПІ СОРТУВАННЯ (АНАЛІЗ SHARE DEFECTS)	196
Співак В. В. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ GREEN IT ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ АГРОБІЗНЕСУ	199
Тищенко С. І. ЦИФРОВІ КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ.....	201
Трофименко І. О. ІНЖЕНЕРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА АВТОМАТИЗАЦІЯ МІКРОКЛІМАТУ В СУЧАСНИХ ЗЕРНОСХОВИЩАХ ДЛЯ МІНІМІЗАЦІЇ ВТРАТ ПРОДОВОЛЬСТВА.....	204
Урсу Д. О. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ НЕВЗАЄМОДІЮЧИХ ДОКАЗІВ З НУЛЬОВИМ РОЗГОЛОШЕННЯМ (ZERO-KNOWLEDGE PROOFS) ДЛЯ ЗАХИСТУ ДАНИХ ФЕРМЕРІВ У ЛАНЦЮГАХ ПОСТАЧАННЯ.....	206
Чеботарьова А. М. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У СУЧАСНОМУ АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ.....	209
Чуйко М. М. РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ.....	211
Чумак А. Д. ІНСТРУМЕНТИ ВІЗУАЛЬНОЇ АНАЛІТИКИ ДЛЯ ІНТЕРАКТИВНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ МІКРОКЛІМАТУ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ТВАРИН (НА МОЛОЧНИХ ФЕРМАХ).....	214
Шпилюк А. В. АРХІТЕКТУРА ХМАРНИХ ПЛАТФОРМ (CLOUD COMPUTING) ДЛЯ СТВОРЕННЯ ЄДИНОГО ЦИФРОВОГО СЕРЕДОВИЩА АГРОХОЛДИНГУ	217
Яник О. О. ВИКОРИСТАННЯ АНАЛІЗУ ДАНИХ СУПУТНИКОВОГО МОНІТОРИНГУ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ СИСТЕМ ТОЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА (VARIABLE RATE TECHNOLOGY).....	219
Ярченко Д. С. ПІДХОДИ ДО АВТОМАТИЧНОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ ПІДЖАНРІВ ЕЛЕКТРОННОЇ МУЗИКИ (TECHNO, HOUSE, TRANCE) З ВИКОРИСТАННЯМ MFSS-ОЗНАК ТА АРХІТЕКТУР ГЛИБОКОГО НАВЧАННЯ.....	222
СЕКЦІЯ 4. ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ОПТИМІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ	226

Алексєєнко Л. М., Квасовський О. Р., Стецько М. В. УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ КОМУНІКАЦІЯМИ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	226
Барабаш Л. В. ВПЛИВ ПСИХОЛОГІЧНИХ ДЕТЕРМІНАНТ ФІНАНСОВОЇ ПОВЕДІНКИ НАСЕЛЕННЯ НА ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТЕРИТОРІЙ	229
Будякова О. Ю. МОДЕЛЬ БІОЕКОНОМІКИ ДЛЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ.....	231
Бурковська А. І. ТЕОРІЯ КОГНІТИВНОЇ ВІДПОВІДНОСТІ В АГРАРНОМУ МАРКЕТИНГУ: КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ТА ОБГРУНТУВАННЯ	234
Губін Д. С. ОПТИМІЗАЦІЯ МИТНОГО ОПОДАТКУВАННЯ ЯК ФАКТОР ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.....	236
Ільїна М. В. АГРОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ, РОЗТАШОВАНИХ У ЗОНІ МОЖЛИВИХ БОЙОВИХ ДІЙ.....	238
Кадай Х. Ю. ТРАНСФОРМАЦІЯ КЛАСТЕРНОЇ СТРУКТУРИ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ ТА АНАЛІЗ РЕГІОНАЛЬНОЇ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ.....	241
Коржан А. О. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ЯК КЛЮЧОВИЙ ЕЛЕМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА	244
Корньова В. Ю. РОЛЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	246
Крук О. М., Борисова С. Є. ОПТИМІЗАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РІШЕНЬ У РЕГІОНАЛЬНОМУ РОЗВИТКУ НА ОСНОВІ АНАЛІЗУ РИЗИКІВ.....	249
Куришко Р. В. ОПТИМІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ ЧЕРЕЗ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЄКТАМИ ЗЕМЛЕВПОРЯДНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	252
Лайко О. І., Фадєєв В. А. ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ГОСПОДАРСЬКИХ СИСТЕМ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИХ УТВОРЕНЬ	255
Луганцева В. А. ОЦІНЮВАННЯ ПОДАТКОВИХ НАСЛІДКІВ МИТНИХ РЕЖИМІВ ЯК ОСНОВА ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	257
Мацука В. М. ПРОЄКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІСЛЯКРИЗОВОГО ВІДНОВЛЕННЯ РЕГІОНІВ.....	260
Михайлишин В. В. РОЛЬ СТЕЙКХОЛДЕРНО-ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	262
Нездоймінов С. Г., Резніченко О. М. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ АГРОТУРИЗМУ В УСАТІВСЬКІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ.....	265
Опалько В. В., Лановий В. М. МЕХАНІЗМИ ОПТИМІЗАЦІЇ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ У КРАЇНАХ ЦСЄ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	268
Полякова С. В., Мирошніченко В. В. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ МОДЕЛІ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В ОПТИМІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ.....	271

Світик С. М. ФРАНЧАЙЗИНГ ЯК БІЗНЕС-МОДЕЛЬ: ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	273
Щербань О. Д. ІНТЕГРАЦІЯ ПРИНЦИПІВ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ В БІЗНЕС-МОДЕЛІ ПІДПРИЄМСТВ НА ОСНОВІ ESG-КРИТЕРІЇВ	275
СЕКЦІЯ 5. ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ СКЛАДОВОЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ.....	279
Гринда В. Ю. DEA-АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ ЗА РЕГІОНАМИ.....	279
Заєць О. О. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ЧИННИК СТІЙКОСТІ АГРАРНОГО СЕКТОРА ПІД ЧАС ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ: МОДЕЛЮВАННЯ ТА ПРОГНОЗИ	282
Крайній В. О. ВИЗНАЧЕННЯ СИСТЕМИ ІНДИКАТОРІВ МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ	285
Мамішов М. Б. ОЦІНЮВАННЯ ТА МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ АГРОПРОДОВОЛЬЧИХ СИСТЕМ В УМОВАХ ЗАГРОЗ ПРОДОВОЛЬЧІЙ БЕЗПЕЦІ.....	287
Політікіна І. В. ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ОБСЯГІВ ВИРОБНИЦТВА ПРОДОВОЛЬСТВА	289
Сало І. А. МОДЕЛЮВАННЯ ПОПИТУ НА ПЛОДИ В УКРАЇНІ	291
Сміх В. О. АНАЛІЗ ВПЛИВУ СВІТОВИХ ЦІН НА ПШЕНИЦЮ НА ЕКСПОРТ УКРАЇНИ ЗАСОБАМИ КОРЕЛЯЦІЙНО-РЕГРЕСІЙНОГО МОДЕЛЮВАННЯ	293
Тіхонова В. О. ЗАСТОСУВАННЯ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ У ПРОГНОЗУВАННІ ПОДАТКОВИХ НАДХОДЖЕНЬ.....	296
Шаріна А. А. ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	299
Шейко Я. В. МОДЕЛЮВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ.....	301
Щербак О. А. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ СТІЙКІСТЮ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	303

СЕКЦІЯ 4. ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ОПТИМІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ

Алексеевко Л. М.,

д. е. н., професор,
професор кафедри управління та адміністрування,
Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту

Квасовський О. Р.,

к. е. н., доцент,
доцент кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу

Стецько М. В.,

д. е. н., професор,
професор кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу,
Західноукраїнський національний університет

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ КОМУНІКАЦІЯМИ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Світова економіка стикається з викликами цифрової трансформації, що зачіпають як національні, так і глобальні інтереси. Геополітична напруженість, політична нестабільність, інтенсифікація воєн та зростання економічної нерівності вимагають скоординованої міжнародної співпраці. М. Вульф зазначає, що посилення суперечностей у глобальному співробітництві створює тиск на міжнародні організації та погіршує довгострокові економічні показники [1]. Відповідно реформи, спрямовані на підвищення конкуренції та доступу до фінансування, відіграють провідну роль у забезпеченні ефективного розподілу ресурсів. Технології штучного інтелекту (ШІ) оптимізують бізнес-процеси, сприяють ефективному прийняттю рішень і підвищують інвестиційну привабливість.

Дослідження МВФ та Світового банку підтверджують, що розширення преференційного доступу до фінансових ринків сприяє зростанню інвестицій у продуктивні сектори, підвищуючи загальну економічну ефективність. У формуванні цифрової економіки МВФ відіграє важливу роль у вдосконаленні Системи національних рахунків (СНР), зокрема в інтеграції цифрових технологій, торгівлі, державних фінансів та фінансових інновацій. Оновлення забезпечує органи державного управління інструментами для прийняття обґрунтованих рішень щодо економічного розвитку, створення робочих місць та реагування на економічні потрясіння. Точна економічна статистика є критично важливою для ефективної політики, особливо в умовах глобальної економіки вартістю 114 трлн дол. США, яка стрімко змінюється [2]. Зауважимо, що недостатня актуальність даних може призвести до прорахунків у монетарній чи фіскальній політиці через використання застарілої або неточної інформації.

Оновлена СНР приділяє значну увагу цифровим технологіям, що є відповіддю на повільне зростання продуктивності в розвинених економіках, попри швидкий розвиток цифрових інновацій. В. Ключев та Г. Тебрейк

припускають, що частково це пов'язано з недоліками у вимірюванні цифрової активності [2]. СНР рекомендує країнам розробити показники для таких сфер, як штучний інтелект (ШІ), хмарні обчислення, цифрові платформи та електронна комерція, а також чітко визначає ШІ для його коректного обліку в національних рахунках.

Особливу увагу варто приділяти криптоактивам, зокрема біткойну, який впливає на економіку через високе енергоспоживання при майнінгу, але не враховується у ВВП, оскільки не пов'язаний із традиційним виробництвом товарів чи послуг. У новій СНР криптоактиви класифікуються як «невироблені нефінансові активи», що відображаються в національному багатстві [2]. Це забезпечує облік їх впливу на фінансову стабільність, податкову політику та регуляторний нагляд, що є важливим для адаптації до цифрових трансформацій.

Преференційний доступ до інвестування в умовах фінансової децентралізації є інструментом для підтримки економічного зростання, стимулювання інновацій і соціального розвитку [3, с. 778-798]. Цей механізм дозволяє певним групам або секторам економіки отримувати фінансові ресурси на пільгових умовах, що є особливо актуальним для реалізації стратегічних проєктів відновлення економіки України. Для ефективного відновлення необхідне налагодження преференційних фінансових комунікацій, які об'єднують ресурси держави, приватних та інституційних інвесторів і міжнародних організацій [4].

Дослідження преференційного доступу до фінансування інновацій ґрунтується на теоріях корисності, прийняття рішень і поведінковій економіці. У сучасних умовах ринкової нестабільності економічні агенти змушені адаптувати цілі та моделі ведення бізнесу, шукаючи нові підходи до оптимізації ресурсів. Н. Бубакрі та співавтори зазначають, що політичні преференції є поширеним явищем у країнах зі слабкими правовими системами, де політичні зв'язки компенсують інституційні недоліки [5].

В економічній науці встановлено, що цифрові фінансові інструменти відіграють важливу роль у формуванні інклюзивної фінансової системи, забезпеченні ширшого доступу до фінансів і підтримки цифрової інклюзії, гармонізації фінансових і цифрових стратегій для створення сприятливого середовища інноваційному підприємництву [6, с. 344-364; 7]. Оновлена СНР враховує уроки світової фінансової кризи, пропонуючи деталізований облік фінансових ризиків [2]. Зростання ролі небанківських фінансових установ та прискорення фінансових інновацій вимагають детального розподілу активів і зобов'язань за типами інструментів та секторами. Крім того, СНР вдосконалює облік діяльності транснаціональних корпорацій, які передають виробництво на аутсорсинг, але зберігають контроль над дизайном, брендингом та інтелектуальною власністю. Це узгоджено з оновленим Керівництвом з платіжного балансу (КПБ), що забезпечує єдиний підхід до обліку транскордонних операцій та глобальних ланцюгів доданої вартості.

Підсумовуючи зазначимо, що в умовах фінансової децентралізації преференційні комунікації є невід'ємною частиною вирішення глобальних і національних економічних викликів, особливо в контексті цифрової

трансформації. Оновлена СНР є важливим кроком у підвищенні конкурентоспроможності країн на міжнародному ринку інновацій завдяки точному обліку цифрових технологій, криптоактивів, фінансових ризиків та діяльності транснаціональних корпорацій. Ці зміни сприяють ефективним фінансовим комунікаціям, дозволяючи урядам, бізнесу та дослідникам краще орієнтуватися в глобальній економіці. Забезпечення ресурсами національних статистичних служб для впровадження цих стандартів є важливим для створення надійної бази даних, що підтримуватиме оптимальні економічні рішення. Поєднання міжнародної співпраці, цифрових інновацій і прозорої фіскальної політики забезпечує ефективний розподіл фінансових ресурсів для реалізації стратегічних проєктів. Інтеграція теоретичних підходів із практичними реформами сприяє сталому розвитку, зменшенню нерівності та формуванню стійкої децентралізованої економічної системи.

Список використаних джерел

1. Martin Wolf. No Time for Half Measures. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/fandd/issues/2024/06/Point-of-View-No-Time-for-Half-Measures-Martin-Wolf> (дата звернення: 05.05.2025).
2. Vladimir Klyuev, James Tebrake. New Standards for Economic Data Aim to Sharpen View of Global Economy. <https://www.imf.org/en/Blogs/Articles/2025/07/31/new-standards-for-economic-data-aim-to-sharpen-view-of-global-economy> (дата звернення: 05.08.2025).
3. Рожко О., Алексеєнко Л., Тулай О. Преференційний доступ до фінансування у контексті становлення ефективної цифрової держави: теоретичний концепт. Модерні фінанси: глобальні виклики і сучасні тренди. Монографія / за ред. д.е.н., проф. А. І. Крисоватого. Тернопіль: Економічна думка, 2024. 1011 с. <https://doi.org/10.35774/book.2024.978-966-654-770-8>
4. Tulai, O., Alekseyenko, L., Dmytryshyn, M., Yatsukh, R., Zapolskyi, O., Bilan, O. Adaptive Information of the Financial System to the Challenges of Global Uncertainty. In: Hamdan, R.K. (eds) *Tech Fusion in Business and Society. Studies in Systems, Decision and Control*. 2025. Vol. 234. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-84636-6_14
5. Narjess Boubakri, Omrane Guedhami, Dev Mishra, Walid Saffar. Political connections and the cost of equity capital. *Journal of Corporate Finance*. June 2012. Vol. 18. Issue 3. pp. 541–559. <https://doi.org/10.1016/j.jcorpfin.2012.02.005> Get rights and content
6. Alekseyenko L. M., Tulai O. I., Artemenko L. B. Digital Technologies in the Transformation of the Global Financial Security System: a Theoretical and Social Concept. *Life on the cutting edge: Science. Libraries. Society : Scientific monograph*. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2025. 508 p. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-535-8-19>
7. Pinti, A., Tulai, O., Chaikovskiy, Y., Stetsko, M., Dmytryshyn, M., Alekseyenko, L. International Communication and Innovation in Investment in Flagship, Mortgage and Social Projects to Guarantee Security and Minimize Risks of Public Finances. In: Hamdan, R.K. (eds) *Integrating Big Data and IoT for Enhanced*

Барабаш Л. В.,

к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
Уманський національний університет,
м. Умань

ВПЛИВ ПСИХОЛОГІЧНИХ ДЕТЕРМІНАНТ ФІНАНСОВОЇ ПОВЕДІНКИ НАСЕЛЕННЯ НА ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТЕРИТОРІЙ

У сучасних умовах трансформації соціально-економічних систем вагомого значення набуває дослідження психологічних детермінант фінансової поведінки населення, що формують передумови для прийняття фінансових рішень населенням. І оскільки саме домогосподарства формують суттєву частину внутрішнього попиту, інвестиційного ресурсу та заощаджень територіальних громад, вивчення зазначених аспектів набуває підвищеної вагомості.

Класичні економічні концепції, що ґрунтуються на припущенні про раціональність економічного суб'єкта, дедалі частіше поступаються поведінковим підходам, що враховують психологічні, когнітивні та соціальні фактори прийняття рішень. Значний внесок у розвиток цієї проблематики здійснили D. Kahneman і A. Tversky [1], які обґрунтували теорію перспектив, а також R. Thaler [2], котрий розвинув концепцію поведінкової економіки через дослідження систематичних відхилень від раціональної поведінки. Українські дослідники також акцентують увагу на ролі психологічних чинників у формуванні фінансової поведінки домогосподарств, зокрема О. Кальченко, О. Зеленська, С. Лесун [3], Т. Кізима та ін. [4], О. Мульська [5].

Фінансова поведінка населення формується під впливом комплексу психологічних детермінант, серед яких ключове місце посідають когнітивні упередження, рівень фінансової грамотності, емоційна стабільність, індивідуальна схильність до ризику та соціальні установки.

Одним із найпоширеніших поведінкових факторів є ефект надмірної впевненості, що проявляється у переоцінці власних фінансових знань і здатності прогнозувати результати інвестицій чи витрат. Це часто призводить до нераціонального розподілу коштів, надмірного кредитування або інвестицій у високоризикові активи. Іншим важливим фактором виступає аверсія до втрат, за якої індивіди схильні уникати ризикових, але потенційно вигідних фінансових рішень через страх втрати наявних ресурсів. Теорія перспектив доводить, що втрати психологічно сприймаються значно сильніше, ніж аналогічні за обсягом вигоди [1].

Суттєву роль у структурі фінансової поведінки відіграє рівень фінансової грамотності, що безпосередньо впливає на здатність населення оцінювати ризику, управляти особистим бюджетом, формувати заощадження та приймати

Наукове видання

**МОДЕЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В
СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ**

МАТЕРІАЛИ ІV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

м. Миколаїв

07-08 травня 2026 р.

Технічний редактор: О. Є. Богатенкова

Комп'ютерна верстка: О. Є. Богатенкова

Формат 60x84 1/16. Ум. друк. арк. 12,25.

Тираж 50 прим. Зам. № __

Надруковано у видавничому відділі

Миколаївського національного аграрного університету

54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.